

Téma: Antický svet

Keď **Theodor Heuss**, nemecký ekonóm, politik, filozof charakterizoval náš kontinent, povedal: „Európa stavia na troch pahorkoch. Na **Areopágu** (grécke myslenie o demokracii), na **Kapitole** (rímske myslenie o štáte a jeho občanoch, o „res publica“) a na **Golgote** (kresťanské učenie o slobode, spravodlivosti a ľudskosti).“

Každý z týchto pahorkov odkazuje na antické obdobie. Preto, keď hľadáme spoločné črty európskej civilizácie, vzhliadame na **antický svet ako na kolísku našej kultúry**, na to, čo vytvorilo našu podstatu.

Pojem antický pôvodne znamenal grécko-rímske umenie, od začiatku 20. storočia však aj grécko-rímsky starovek ako historickú epochu, ktorá sa začína prístahovaleckými vlnami v Grécku v **2. tisícročí** pred Kr. a končí s koncom rímskeho cisárstva, v roku **476**. Priestorovo sa pojem obmedzuje na územia pod vplyvom gréckej kultúry v Stredomorí, neskôr aj na celú Rímsku ríšu.

Periodizácia starovekého Grécka:

Obdobie	Začiatok	Koniec
Mínojské obdobie	2800 pred Kr.	1100 pred Kr.
Mykénske obdobie	1600 pred Kr.	1200 pred Kr.
Homérska doba/ doba temna	1200 pred Kr.	800 pred Kr.
Archaické obdobie	800 pred Kr.	500 pred Kr.
Klasické obdobie	500 pred Kr.	338 pred Kr.
Helénske obdobie	336 pred Kr.	323 pred Kr.

Staroveké Grécko

Prírodné podmienky

Staroveké Grécko môžeme rozdeliť **na tri základné časti** podľa územia: ostrovné Grécko (ide o ostrovy prevažne v Iónskom mori – Kyklady, Sporady, Kréta), poloostrovné Grécko (Peloponézsky poloostrov) a pevninské Grécko, neskôr aj pobrežie Malej Ázie.

Pre Grécko bola typická **hornatá krajina**, kde sú úzke údolia uzavreté medzi chrbty hôr a náhorné plošiny. Morfológia krajiny **nepodporovala integráciu územia**, preto sa až do zjednotenia územia Alexandrom Macedónskym neuvetvoril jednotný teritoriálny štát. Územím nepreteká ani väčšia splavná rieka, ktorá by slúžila ako spojnica.

Územie **nebolo vhodné na pestovanie obilia**, Grécko bolo závislé od jeho dovozu. Obyvatelia sa venovali pestovaniu viniča, olív. Chovali **dobytok** (stal sa symbolom bohatstva), ovce, kozy.

Krajina mala **dostatok kvalitného stavebného kameňa**, mramoru, na Cypre sa nachádzali náleziská **medi**, v povodí riečky Strymón viedla bohatá **zlatá žila**, náleziská **striebra** boli v Attike, **železa** v Lakónii. Na Gréckom území sa nachádzala **kvalitná hlina**, preto jedným z vývozných artiklov bola aj keramika, hlavne amfory.

1. Mapa Grécka

Mínojské obdobie

Najstaršia grécka civilizácia vznikla **okolo roku 2800 pred Kr.** na ostrove Kréta. Tento ostrov má mimoriadne výhodnú polohu. Leží na **križovatke stredomorských obchodných ciest**, tie spájali Európu a Áziu.

Za objaviteľa mínojského Grécka sa pokladá anglický archeológ **A. J. Evans**, ktorý výskumom Kréty strávil 41 rokov.

Centrom ostrova bol palác v **Knósse**. Ten bol pokladaný za bájný labyrint.

2. Arthur J. Evans O civilizácii máme len málo informácií, pretože lineárne písmo typu A, ktorým písali, dodnes nie je rozlúštené.